

Eckart Haenchen

Trandafirii

îngrijire și tăiere

Oradea, 2016

Cuprins

Prefață _____	5	Tăierea de vară – mai puțin înseamnă mai mult _____	63
ABC-ul cultivatorului de trandafiri _____	7	După prima floare _____	64
Structura plantei _____	8	Lăstari din portaitoi – nu, mulțumesc! _____	66
Ordine în varietate _____	10	Susținerea plantei prin tăiere _____	67
De ce să tai? _____	23	Ce facem cu lăstarii orbi? _____	68
Cum reacționează planta? _____	24	Stimularea ramificării _____	69
Când să tai? _____	25	Înflorire la comandă (după dorință) _____	69
Tăiere și amplasare _____	26	Tăiere toamna? _____	71
Tăiere și fertilizare _____	27		
Unde să tai? _____	28	Trandafiri pentru flori tăiate (pentru vază) _____	75
Unealta ideală _____	29	Obținerea de trandafiri pentru flori tăiate (vază) _____	77
		Cum se păstrează proaspeți trandafirii tăiați _____	78
Plantarea trandafirilor explicată pe înțelesul tuturor _____	31		
Locul optim de plantare a trandafirilor _____	32	Întreținerea trandafirilor pe tot parcursul anului _____	81
Dificultatea alegerii soiului _____	33	Afânarea solului și combaterea buruienilor _____	82
Ofertă variată _____	36	Udarea corectă a trandafirilor _____	82
Efectele tăierii asupra plantei _____	38	Tratarea corectă cu îngrășămintele a trandafirilor _____	84
Plantarea trandafirilor, pas cu pas _____	40	Când vine iarna... _____	86
		Dușmanii trandafirilor _____	87
Tăierea de primăvară pe categorii de trandafiri _____	45	Măsurile de protecție a plantelor _____	88
Reguli de tăiere pentru începători _____	46		
Tăierea la trandafirii nobili _____	49	Protecția trandafirilor pe cale ecologică _____	103
Tăierea la trandafirii târâtori _____	50		
Tăierea la trandafirii arbuști _____	52	Index _____	105
Tăierea la trandafirii urcători _____	54		
Tăierea la trandafirii pitici _____	57		
Tăierea la trandafirii miniaturi _____	58		
Tăierea la trandafirii cu port înalt _____	59		
Tăierea la trandafirii sălbatici _____	60		
Cură de întreținere pentru trandafiri _____	60		

Prefață

În jurul trandafirului s-au țesut povești, istorioare, legende și poezii.

De mii de ani, trandafirul este strâns legat de civilizația și istoria culturii umane. Floarea, parfumul și culorile sale ne atrag, dar în același timp ne sperie oarecum capacitatea naturală de apărare a frumoasei flori cu spini.

Trandafirul este mai variat la înfățișare decât orice altă plantă. El crește pe sol sau se cațără în copaci la câțiva metri înălțime, poate fi rigid și îndărătnic, sau suplu și elastic. Înflorește doar câteva zile sau timp de luni întregi. Spectrul de culori se întinde de la alb, roz și portocaliu, trecând prin nenumărate nuanțe de roșu până la roșu foarte închis, aproape negru. Există și nuanțe albastrii sau maronii, nuanțe uniforme sau care variază de la o petală la alta. Unii trandafiri își răspândesc parfumul de departe, fie ca o adiere fină, fie ca o notă in-

tensă cu un spectru care merge de la greu, dulce-floral până la aromat; alții, în schimb, ne dezamăgesc prin lipsa mirosului. Trandafirul își ține la distanță, cu țepi mici sau cu spini mari, vizitatorii nedoriți. Frunzele trandafirului sunt verde-deschis sau verde-închis, câteodată roșiatice, lucioase sau mate. Toamna, frunzele rămân verzi până ce dă înghețul sau se colorează în nuanțe de la galben strălucitor până la un foc de artificii în tonuri de roșu. Unii trandafiri nu produc măceșe; alții, în schimb, produc măceșe mari, verzi, roșii, negre și în toate nuanțele intermediare.

Varietatea copleșitoare a trandafirilor să fie oare cea care dă naștere la atât de multă nesiguranță în abordarea „regelui florilor”? Deși trandafirul îl însoțește de multă vreme pe om, de multe ori păstrăm față de el o distanță plină de respect. Această carte urmărește să dea la o parte această

timiditate, la fel și incertitudinile în tratarea trandafirului, mai ales în ceea ce privește măsurile de tăiere. Pe lângă câteva principii importante, sunt necesare mai ales încrederea în sine și puțin curaj pentru a experimenta. Învățăm cel mai bine și mai repede despre plante atunci când lucrăm cu ele, observându-le și studiindu-le reacțiile. În mod sincer, nu putem oferi rețete garantate de reușită în tratarea trandafirilor, ci doar câteva reguli de bază și sugestii. Locul de amplasare, momentul optim de aplicare a lucrărilor, condițiile climatice și – nu în ultimul rând – propriile așteptări trebuie să fie implementate în mod conștient în măsurile de întreținere. La trandafir se aplică în mod deosebit principiul „celui care învață din eșecuri îi este asigurat succesul pe termen lung”.

Eckart Haenchen

ABC-ul cultivatorului de trandafiri

Atunci când le citim, multe instrucțiuni par deseori foarte simple, dar natura nu respectă întotdeauna întocmai descrierile și reprezentările din imagini. Astfel, fiecare tentativă de a explica rămâne o simplificare, care urmărește să reprezinte condiții tipice. Pentru cititor este întotdeauna interesant atunci când trebuie să pună în practica „multicoloră” această teorie „gri”.

Pentru o tăiere corespunzătoare și o îngrijire corectă a trandafirilor aveți nevoie de câteva cunoștințe și reguli de bază. Acestea nu sunt însă legi, ci trebuie să fie aplicate de dumneavoastră în funcție de obiectivul urmărit și de condițiile existente. Un spirit de observație bun vă ajută să simțiți instantaneu corelația dintre cauză și efect.

La compararea mai multor materiale și publicații pe tema tăierii trandafirilor nu vor ieși la iveală întotdeauna păreri și reprezentări unitare. Acest lucru nu înseamnă că ele sunt greșite. Deseori este vorba, pur și simplu, doar despre puncte de vedere diferite asupra aceleiași probleme, care se bazează pe experiențe personale, pe condițiile diferite ale locului de cultură și pe perspective diferite. Un prieten experimentat al trandafirilor va începe, conștient sau inconștient, să trateze fiecare soi în mod diferit. Scopul unui ghid de grădinărit nu poate fi însă acela de a prezenta moduri de tăiere și instrucțiuni de întreținere diferite pentru practic fiecare soi de trandafir în parte. Doar în Germania există pe piață la ora actuală peste

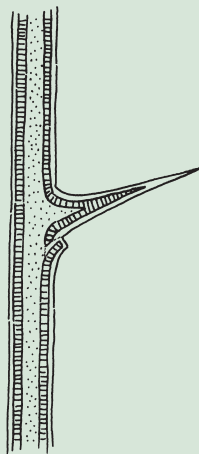
4.000 de soiuri, cărora li se adaugă în fiecare an alte 40 până la 50 de soiuri. Mult mai importante sunt anumite principii, cunoștințe de bază, care îl vor ajuta pe fiecare grădinar să-și etaleze creativitatea, să recunoască nevoile protejăților săi și să aplice în mod corect experiența proprie acumulată.

Structura plantei

Trandafirul este un arbust lemnos, cu multe ramuri. El nu are o ramură centrală dominantă, ci este format din mai multe ramuri principale, pe care se dezvoltă ramuri secundare. Aceste ramuri secundare sunt importante mai ales la soiurile

Spini sau țepi?

Spinii sunt excrescențe ale cojii exterioare a ramurii și țin de scoarță. Spre deosebire de țepi, aceștia pot fi ruși prin apă-sare ușoară, fără a provoca rănirea plantei. Țepii sunt ramuri laterale transformate, care sunt legate cu țesut vascular de plantă. Îndepărtarea țepilor provoacă rănirea plantei.

Țepi

Spini

care înfloresc doar o dată pe an, deoarece pe ele se formează florile. Ramurile diverselor soiuri de trandafir au un număr diferit de spini. În ciuda multor păreri, trandafirul are spini și nu țepi. Numărul și forma spinilor diferă foarte mult. Spinii sunt de formă mai degrabă glandulară, până la dimensiuni considerabile. Frunzele sunt imparipenat-compuse, adică sunt formate întotdeauna dintr-un număr impar de foliole. Soiurile de cultură din prezent au de cele mai multe ori cinci foliole, iar cele sălbatice, în funcție de soi, deseori șapte până la nouă sau chiar 15 foliole. La baza frunzei – la punctul de inserție a frunzei pe ramură – se află un mugur, așa-numitul „ochi”. Acesta poate porni în vegetație, determinând astfel ramificarea ulterioară a arbustului. Despre acest ochi va fi vorba atunci când vom prezenta tăierile la trandafiri. Floarea trandafirului este formată din sepal, petale, stamine și pistil. Numărul de bază al staminelor este cinci. La florile duble, de cele mai multe ori acest număr nu mai poate fi stabilit, mai ales datorită faptului că apar deseori forme de tranziție între stamine și pistil.

Măceșa, presupusul fruct al trandafirului, este un fruct fals. Bobițele păroase care se află în interior sunt adevăratele fructe, care, din punct de vedere botanic, se numesc nucule.

Trandafirul „divizat”

Trandafirul altoit este format din două plante. Rădăcina, până inclusiv la guler, formează așa-numitul „portaltoi”. În guler se altoiește soiul nobil dorit. La trandafirii cu port înalt, trunchiul aparține și el de portaltoi. Coroana, adică partea trandafirului pentru care cultivăm această plantă în grădină, este formată de soiul nobil. Portaltoiul este reprezentat de forme selectate de trandafiri sălbatici, care se înmulțesc prin semințe. Această metodă de înmulțire a fost dezvoltată la mijlocul secolului IX în Schleswig-Holstein și în Saxonia, aproape simultan, și reprezintă baza pentru înmulțirea în masă a trandafirilor. Cele mai multe tipuri de portaltoi folosite încă și astăzi au fost selectate în urmă cu aproximativ 100 de ani. Pentru o persoană pasionată de trandafiri, portal-

Pe picioare sănătoase

Partea subterană a plantei altoite, portaltoiul, creează în adevăratul sens al cuvântului baza pentru frumusețea și rezistența soiului nobil. Datorită portaltoiului, soiurile de cultură sunt atât de robuste încât pot fi transplantate fără ghiveci sau container. Cu ajutorul tehnicii de altoire se pot cultiva soiuri care nu se pot înmulți prin butași.

toiul pe care a fost altoit trandafirul său nu are, de regulă, nicio importanță, deoarece influența și efectele portaltoiului asupra soiului nobil nu sunt atât de puternice ca în cazul pomilor fructiferi, de exemplu. În cazul trandafirilor care „stau pe propria rădăcină”, partea de deasupra pământului și cea aflată sub pământ aparțin aceleiași plante. Este cazul trandafirilor care au fost înmulțiți, de exemplu, prin butași sau în condiții sterile în eprubetă (culturi meristemice). Această metodă „in vitro” se folosește mult la trandafirii târâtori și la cei pitici, mai ales la

ABC-ul cultivatorului de trandafiri

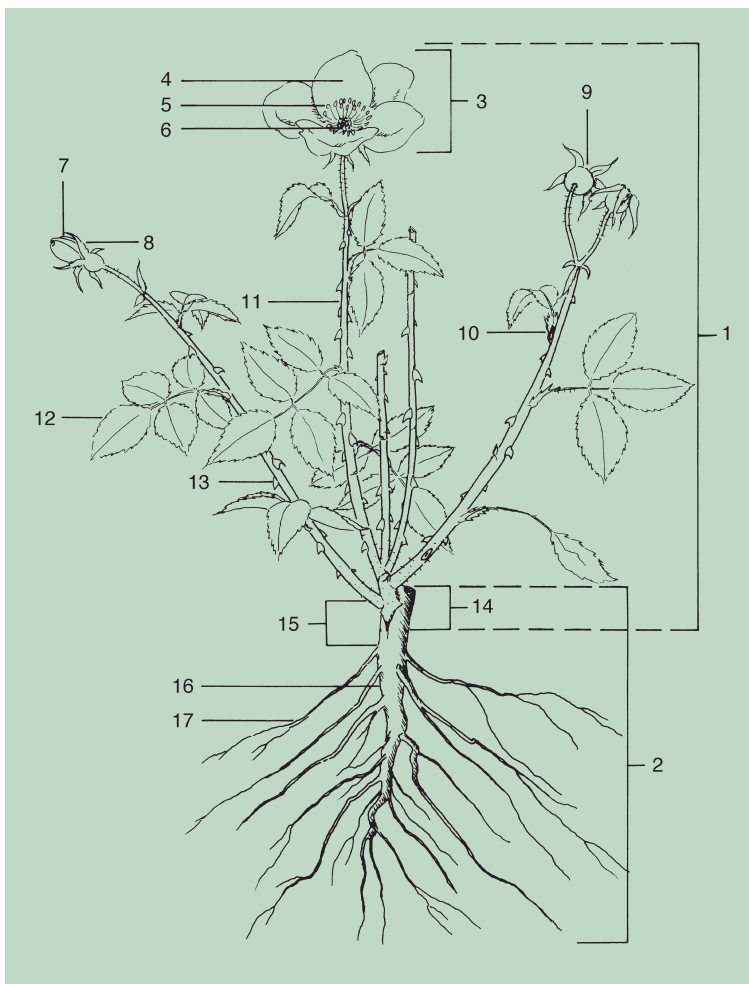
trandafirii de ghiveci, care sunt puși în vânzare gata înfloriți.

Trandafirii sălbatici înmulțiți prin semințe se numără și ei printre acești trandafiri „nealtoiți”.

Se pot recunoaște cu ușurință, deoarece plantele nu prezintă loc de altoire pe colet. La trandafirii înmulțiți prin butași sistemul radicular este mult mai fin, cu mai puține rădăcini principale și un număr mai mare de rădăcini secundare. Aceste rădăcini fine se pot deshidrata și usca foarte repede la aer, astfel încât acești trandafiri sunt puși în vânzare de regulă doar la ghiveci sau la container. Avantajul trandafirilor înmulțiți prin butași constă în faptul că fără portaltoi nu se formează ramuri sălbatice nedorite.

Ordine în varietate

Pentru practică este utilă clasificarea sortimentelor de trandafiri, care sunt extrem de bogate. În jur de 40.000 de soiuri de trandafir, care în mare parte au fost create în ultimii două sute de ani, pot fi clasificate pe categorii, în funcție de cele mai variate caracteristici ale lor. Istoric s-a făcut o cla-

Structura plantei

1 soi nobil

2 portaltoi

3 floare

4 petală

5 stamine

6 pistil

7 boboc

8 sepale

9 fruct de trandafir

10 mugur axilar =
ochi

11 ramură de un an

12 frunză

13 spin

14 loc de altoit

15 guler

16 rădăcină principală

17 rădăcină secundară